

بررسی و طراحی اکولوژیک مبتنی بر ارتقا سرزندگی (نمونه موردی محله شهرستان شهر اصفهان)

فریناز هادیان^{۱*}، شیرین طغیانی خوراسگانی^۲

۱- فریناز هادیان، گروه شهرسازی، واحد یزد، دانشگاه آزاد اسلامی، یزد، ایران،

hadian.farinaz@ymail.com

۲- شیرین طغیانی خوراسگانی، دکتری شهرسازی دانشگاه آزاد اسلامی، واحد نجف آباد اصفهان، گروه شهرسازی، اصفهان، ایران،

Toghyani.Shirin@gmail.com

چکیده

شهر به عنوان زیستگاه جمعی انسان ها، محیطی است مصنوع که در ترکیب با طبیعت ایجاد می شود. نیاز انسان ها به طبیعت، باعث شده است طبیعت اولیه که شهر در لابه لای آن شکل گرفته را حفظ کنند و یا اگر تمام آن را از بین بردند، طبیعت مصنوع را به داخل شهر و محلات شهری بیاورند؛ به گونه ای که پاسخگوی نیاز خود باشند. در حال حاضر، فضاهای عمومی در محله ها و شهرهای جدید فاقد هویت و سرزندگی هستند. امروزه تأمین نشاط و سرزندگی شهری که به یکی از دغدغه های اصلی نظام مدیریت شهری به ویژه در کشورهای توسعه یافته تبدیل شده است می بایست رویکردی اکولوژیک به خود گیرد تا علی رغم ایجاد سرزندگی در محلات شهری و ارتقاء کیفیت محیط زندگی افراد ساکن در آن محله و همچنین اکولوژی طبیعی شهری در مقیاس وسیع تر را شاهد باشیم. هدف اصلی این پژوهش بررسی و طراحی اکولوژیک و تأثیر آن بر سرزندگی محلات شهری بر اساس نظریات اندیشمندان می باشد. ضرورت و اهمیت این پروژه به این سو پیش میرود که فضایی سرزنده در محیط این محله طراحی گردد. در این نوشتار با استفاده از روش توصیفی تحلیلی و ابزار AHP به تجزیه و تحلیل این پژوهش پرداخته شده است و در نهایت منجر به طراحی محله اکولوژیک با رویکرد سرزندگی گردید.

واژه های کلیدی: طبیعت، سرزندگی، اکولوژی شهری، محله شهرستان

۱- مقدمه

شهر به عنوان زیستگاه جمعی انسان ها، محیطی است مصنوع که در آمیخته با طبیعت خویش ایجاد می شود. بر خلاف دوران پیشین که انسان ها در کنار طبیعت و با طبیعت زندگی می کردند، در دوره های اخیر و مدرن به واسطه پیشرفت های تکنولوژیک سعی در تسلط بر طبیعت داشته اند و مداخله ی انسان در طبیعت و ساخت و سازهای بیرویه ضربه های جبران ناپذیری بر محیط زیست وارد کردند. با این حال نیاز انسان ها به طبیعت، باعث شده سعی کنند طبیعت اولیه که شهر در لابه لای آن شکل گرفته را حفظ کنند و یا اگر تمام آن را از بین بردند، طبیعت مصنوع را به داخل شهر بیاورند به گونه ای که پاسخگوی نیاز خود باشند. بنابر این با بهره برداری درست از آن می توان سرزندگی طبیعی را برای ساکنین به ارمغان آورد و نیازهای زیبایی شناختی و نیاز به طبیعت را پاسخگو بود و به این وسیله غنای حسی را بالا برد و در نهایت حس تعلق مردم نسبت به مکان را تحت تاثیر قرار داد. با برآورده شدن این موارد دستیابی به حیات و پایداری در شهر ممکن می شود. وجود عوامل طبیعی در هر منطقه باعث ایجاد هویت طبیعی برای آن منطقه می شود.